

SE – 050

III Semester B.Com. Examination, January/February 2026
(SEP 2024-25)

LANGUAGE SANSKRIT – III

Champuramayanam of Bhoja – Sundarakanda and Comprehension

Time : 3 Hours

Max. Marks : 80

Instructions : i) Answer in **Sanskrit/Kannada/English**.

ii) Answer Q. No. I and Q. No. VI in **Sanskrit only**.

I. समीचीनम् उत्तरं चित्वा लिखत ।

(10×1=10)

ಸರಿಯಾದ ಉತ್ತರವನ್ನು ಆರಿಸಿ ಬರೆಯಿರಿ.

Choose and write the correct answer.

1) वेङ्कटाध्वरिणा रचितं चम्पूकाव्यं किम् ?

अ) चम्पूभारतम् आ) नलचम्पू इ) विश्वगुणादर्शचम्पू ई) भागवतचम्पू

2) चम्पूरामायणे कति काण्डाः सन्ति ?

अ) दश आ) पञ्च इ) सप्त ई) नव

3) वासवः कः ?

अ) सूर्यः आ) चन्द्रः इ) इन्द्रः ई) वरुणः

4) द्विरसनाजननी का ?

अ) ताटका आ) त्रिजटा इ) सुरसा ई) अनला

5) राक्षससार्वभौमनगरी का ?

अ) मधुरा आ) कञ्ची इ) अवन्ती ई) लङ्का

6) हनूमन्तं ब्रह्मास्त्रेण कः बबन्ध ?

अ) अक्षकुमारः आ) प्रहस्तः इ) इन्द्रजित् ई) रावणः

7) वानराणां अङ्गेषु किं वरम् ?

अ) केशः आ) कर्णः इ) नयनम् ई) लाङ्गूलम्

8) मधुवनरक्षकः कः ?

अ) सुग्रीवः आ) वाली इ) अङ्गदः ई) दधिमुखः

P.T.O.

- 9) हनूमान् सीतायै किम् अयच्छत् ?
 अ) नूपुरम् आ) केयूरम् इ) अङ्गुलीयकम् ई) कण्ठीहारम्
- 10) पवननन्दनः कः ?
 अ) रावणः आ) मैनाकः इ) हनूमान् ई) यमः

II. प्रश्नद्वयोः प्रबन्धरूपस्य उत्तरं लिखत ।

(2×10=20)

ಯಾವುದಾದರೂ ಎರಡು ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಪ್ರಬಂಧ ರೂಪದ ಉತ್ತರವನ್ನು ಬರೆಯಿರಿ.

Write an essay type answer on **any two** of the following.

1) भोजराजस्य देश-काल-कृती: अधिकृत्य लिखत ।

ಭೋಜರಾಜನ ದೇಶ-ಕಾಲ-ಕೃತಿಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ಪ್ರಬಂಧ ಬರೆಯಿರಿ.

Write an essay about the place, date and works of Bhojaraja.

2) हनूमतः समुद्रोल्लङ्घनं विवृणुत ।

ಹನುಮಂತನ ಸಮುದ್ರೋಲ್ಲಂಘನವನ್ನು ವಿವರಿಸಿ.

Explain the crossing of ocean by Hanuman.

3) अशोकवन प्रसङ्गं विवृणुत ।

ಅಶೋಕವನ ಪ್ರಸಂಗವನ್ನು ವಿವರಿಸಿ.

Describe the episode of Ashokavana.

III. चतुर्णां श्लोकानाम् अनुवादं कृत्वा विवृणुत ।

(4×4=16)

ಯಾವುದಾದರೂ ನಾಲ್ಕು ಶ್ಲೋಕಗಳನ್ನು ಅನುವಾದ ಮಾಡಿ ವಿವರಿಸಿ.

Translate and explain **any four** Shlokas of the following.

1) सागरेण कृतज्ञेन

तवाध्वश्रन्तिशान्तये ।

मारुते प्रेरितोऽस्मि अद्य

सौम्य विश्रम्य गम्यताम् ॥

2) उज्जृम्भितस्य तरसा सुरसां विजेतुं

पाहौ पयोधिकलितौ पवमानसूनोः ।

तस्योत्तमाङ्गमभवद्गगनस्रवन्ती-

वीचिचयस्खलित शीकरमालभारि ॥

- 3) सोऽयं मदान्धहृदयो रघुवीरपत्नीं
सीमन्तिनीति हतनीतिरवाप पापः ।
अमूलपल्लवितकोमलसल्लकीति
वैतानपावकशिखामिव वारणेन्द्रः ॥
- 4) निशाचरीस्तां निरवद्यशीलां
निर्भर्त्सयन्तीर्निर्भृतं निवार्य ।
अस्वप्नलोकोत्सवमात्मदृष्टं
दुःस्वप्नमेकं त्रिजटा जगाद ॥
- 5) कुशरूप कुशेशयासनास्त्रं
विजहौ वासविवायसे स वीरः ।
अथ तत्कृपयाहताक्षिमात्र
श्चिरजीवी स दधौ यथार्थसंज्ञाम् ॥
- 6) सोऽपि प्लवंगमभिवीक्ष्य समीरपुत्रं
चित्रीयमाणहृदयः पिशिताशनेन्द्रः ।
कैलासशैलचलनागसि शापदायि
नन्दीश्वरः स्वयमुपागत इत्यमंस्त ॥

IV. त्रयाणां वाक्यानां सन्दर्भं विवृणुत ।

(3×4=12)

ಯಾವುದಾದರೂ ಮೂರು ವಾಕ್ಯಗಳನ್ನು ಸಂದರ್ಭ ಸಹಿತ ವಿವರಿಸಿ.

Annotate any three sentences of the following.

- 1) सपक्ष इति मां भज ।
- 2) त्रिविक्रमस्य क्रममेव चक्रे ।
- 3) वानरसेना कथं तरेदिममन्तरायं वितन्वन्तमुदन्वन्तम् ।
- 4) सप्राण एव वसतीति विचित्रमेतत् ।
- 5) मामसमर्थं न समर्थयेथाः ।

V. त्रयाणां विषयाणां लघुटिप्पणीं लिखत ।

(3×4=12)

ಯಾವುದಾದರೂ ಮೂರು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ಲಘು ಟಿಪ್ಪಣಿಯನ್ನು ಬರೆಯಿರಿ.

Write short notes on **any three** of the following.

- 1) पञ्चचम्पूकाव्यानि ।
- 2) चम्पूकाव्यानाम् इतिहासः ।
- 3) महेन्द्रपर्वतः ।
- 4) सीता ।
- 5) लङ्कादहनम् ।

VI. इमं परिच्छेदं पठित्वा प्रश्नानाम् उत्तराणि लिखत ।

(5×2=10)

चन्द्रवंशे पुरुरवो नाम राजा आसीत् । एकदा असौ सूर्यवन्दनात् प्रतिनिवृत्तमानः “परित्रायतां परित्रायतां यः सुरपक्षपाती” इति शब्दम् अश्रुणोत् । आपन्नानुकम्पी पुरुरवः रथमारूढ्य त्वरितमेव शब्दस्थानं जगाम । स तत्र मेनकाद्यो अप्सरसो वीक्ष्य भयनिमित्तं पप्रच्छ । मेनका उवाच- “महाराज नः प्रियसखी ऊर्वशी केशिना दानवेन अपहृतवती” इति । ततः स राजा “हेमकूटशिखरे प्रतिपालयितव्यः अहं भवतीभिः । युष्माकं सखी प्रत्यानयिष्ये” इति ताः समाश्वस्य प्रस्थितः ।

प्रश्नाः

- 1) चन्द्रवंशस्य राजा कः ?
- 2) एकदा सः किम् शब्दम् अश्रुणोत् ?
- 3) पुरुरवः शब्दस्थानं कथं जगाम ?
- 4) मेनका किम् उवाच ?
- 5) राजा किमिति समाश्वस्य प्रस्थितः ?

